

+

Homilie op 19-5-2019, vijfde zondag van Pasen, Jaar C.

Dierbaren,

“Zingt voor de Heer een nieuw gezang”, “Cantate Domino canticum novum”. Met die intredezing uit Psalm 98 (vs.1) zijn wij deze H. Mis begonnen, en daarmee is de toon gezet voor alles wat volgt. Die nieuwhed zal straks ook uitdrukkelijk terugkeren in het slotgebed, na de Communie: “Heer, wij vragen U: blijf in uw goedheid uw volk nabij. Help ons afstand te doen van het oude om een nieuw leven te leiden...”

“Een nieuw gezang”; “een nieuw leven”: dat is, waar Jezus zelf in het Evangelie op doelt, als Hij tot zijn leerlingen zegt: *“Een nieuw gebod geef Ik u” (Joh 13,34)*. Misschien zijn wij wat allergisch geworden voor dat woordje “gebod”, en hebben we er veel moeite mee om het samen te denken met “gezag” en met “leven”, maar als we verder luisteren naar de Heer, wordt het verband toch duidelijk. Jezus zegt: *“Een nieuw gebod geef Ik u: gij moet elkaar liefhebben; zoals Ik u heb liefgehad, zo moet ook gij elkaar liefhebben”*. Heeft liefde niet alles te maken met “gezag” en met “leven”, en is echte liefde ook niet altijd nieuw?

Maar hoe nieuw Jezus’ woorden zijn, blijkt heel speciaal uit de plaats van ons evangelie van vandaag in het geheel van het Johannesevangelie. Het “in die tijd”, waarmee de perikoop wordt ingeleid, klinkt heel neutraal, maar duidt hier op dat uiterst geladen moment waarop Judas het Laatste Avondmaal verliet: *“Toen hij het stuk brood had aangenomen, ging hij terstond weg. Het was nacht” (Joh 13,30)*. Is het niet ongehoord nieuw, zó over liefde te kunnen spreken op het moment dat je eigen leerling je verlaat om je te gaan verraden aan je moordenaars?

Iets dergelijks zien we ook in de eerste lezing, uit de Handelingen van de Apostelen. De lezing begon met: “In die dagen”. Niets bijzonders, zou je denken. Maar de tekst die er direct aan voorafgaat verhaalt Paulus’ lotgevallen in Lystra als volgt: *“Er kwamen echter Joden van Antiochië en Ikonium die het volk ompraatten. Daarom stenigden zij Paulus en sleepten hem buiten de stad, in de mening dat hij dood was. Maar toen de leerlingen om hem heen waren gaan staan, richtte hij zich op en ging weer de stad binnen. De volgende dag vertrok hij met Barnabas naar Derbe”*. En dan vervolgt de tekst: *“Nadat zij in die stad het Evangelie hadden verkondigd en vele leerlingen hadden gewonnen,*

keerden zij terug naar Lystra, Ikonium en Antiochië” (Hnd 14,19-21), waarmee we beland zijn in onze eerste lezing. Paulus is de dood mogelijk nooit zó nabij geweest als daar in Lystra. En niet alleen lichamelijk, maar ook emotioneel moet het een ongelooflijk moeilijk moment zijn geweest. Paulus werd gestenigd op aanstoken van zijn eigen volksgenoten, en het kan haast niet anders, of hij heeft daarbij teruggedacht aan die andere steniging, waarbij hijzelf de mantels in bewaring hield van hen die Stefanus doodden.

Maar als, na deze beproeving tot het uiterste, de leerlingen om Paulus heen zijn gaan staan, gebeurt er iets totaal nieuws: hij richt zich op, gaat de stad weer binnen, en vertrekt de volgende dag met Barnabas naar Derbe, waar zij het Evangelie verkondigen en vele leerlingen winnen. Alsof er niets gebeurd was... En toen, aldus onze eerste lezing, *“keerden zij terug naar Lystra, Ikonium en Antiochië”*. Lystra, waar Paulus pas gestenigd was; Ikonium en Antiochië, waar de aanstokers van deze steniging vandaan kwamen. Paulus en Barnabas trokken er zich niets van aan, maar *“bevestigden de leerlingen in hun goede gesteldheid, spoorden hen aan in het geloof te volharden, en zeiden dat wij door vele kwellingen het Rijk Gods moeten binnengaan” (Hnd 14,22)*. Als dat geen nieuw gezang is, geen nieuw leven?!

En dan tenslotte onze tweede lezing, uit de Openbaring van Sint Jan, die op het eiland Patmos de uiteindelijke voltooiing van die nieuwheid mocht schouwen: *“een nieuwe hemel en een nieuwe aarde”*, en *“het nieuwe Jeruzalem, neerdalend van God uit de hemel, schoon als een bruid die zich voor haar man heeft getooid” (Apk 21,1-2)*. God zelf zal uiteindelijk voltooiën, wat op onze aarde door zwakheid en zondigheid onvoltooid en onvolmaakt was gebleven. Hij zal bij ons wonen. Wij zullen zijn volk zijn, en Hij, God-met-ons, zal onze God zijn. En Hij zal alle tranen van onze ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn; geen rouw, geen geweent, geen smart zal er zijn, want al het oude is voorbij (vgl. *Apk 21,3-4*).

Dierbaren, laat ons in dit perspectief zó leven, dat allen eruit kunnen opmaken dat wij Jezus' leerlingen zijn: laten wij de liefde onder elkaar bewaren, elkaar liefhebben zoals Hij ons heeft liefgehad, en zo zijn nieuwe gebod vervullen, voor de Heer een nieuw gezang zingen, en een nieuw leven leiden. Want Hij die op de troon gezeten is zegt: *“Zie, Ik maak alles nieuw” (Apk 21,5)*. Amen.